

FÖRSKOLA

...i ett
växande
Solna!

Inskolning ger trygga
barn och föräldrar

Solna naturskola
lär ut utomhus

Rutiner i förskolan
är viktigt för
nyanlända barn

SOLNA STAD

Foto: Henrik Juhlin

Solna naturskola lär ut utomhus

Solna naturskola har arbetat med utomhuspedagogik i över 25 år, och erbjuder natur- och miljökurser till förskolor och grundskolor i Solna. I höst förstärks Solna naturskola med fler lärare, vilket gör att naturskolan kan ta emot fler klasser varje vecka.

Utomhuspedagogik kan sammanfattas som att lära sig samtidigt som man iakttar och undersöker. Studier har visat att undervisning i utomhusmiljöer leder till sänkta stressnivåer, ökad koncentrationsförmåga och förbättrade resultat i bland annat matematik och språk.

Solna naturskola har arbetat med förskolor och grundskolor sedan starten 1995 och har sitt säte på Överjärva gård. Verksamheten erbjuder natur- och miljökurser till barn och elever från förskola upp till årskurs 9. Under hela grundskolan återkommer stadens elever till naturskolan.

– Det här är en vedertagen pedagogisk verksamhet där barn och elever får viktig utbildning. De får interagera med naturen, genom att till exempel undersöka växter och insekter, samt studera sin omgivning. På så vis får de en ökad förståelse och blir mer bekväma med att vara utomhus, säger Elisabet Brömster, lärare på Solna naturskola.

Under de senaste två åren har utomhuspedagogiken fått större fokus på Solnas förskolor. Bland annat har pedagoger gått en specialinriktad fortbildning på naturskolan.

– Vi ger pedagogerna ytterligare inspiration till hur man kan arbeta med djur och natur utomhus. Utomhuspedagogik stimulerar även språkutvecklingen hos barn och hjälper dem att förstå sammanhang, säger Ninni Reinebo Engström, lärare på Solna naturskola.

Ninni Reinebo Engström undervisar en klass på Naturskolan.

Informationstidning från Solna stad augusti 2022
Ansvarig utgivare Alessandra Wallman, chef för barn- och utbildningsförvaltningen
Redaktör Viktoria Hemmingsson Leigard • Grafisk formgivare Veronica Malmkvist
Omslagsbild Rebecca Wallin • Tryck Tryckservice AB • Upplaga 44 500 exemplar

En av de bästa cheferna jag har haft som anställd var utbildad förskollärare. Jag jobbade som projektledare inom en stor organisation, långt från förskolans verksamhet bör tilläggas. Men just utbildningen till pedagog innehåller en bunt verktyg för att kunna leda en verksamhet där människor känner delaktighet och trivs tillsammans. Det här var nu över 20 år sedan, men redan då insåg jag att samhället förmodligen skulle må bra av att ha just förskollärare på ledande positioner.

Det här är långt från det som vi som föräldrar funderar på när vi tänker på förskolan. Barnens trygghet och utveckling, personaltäthet och gruppernas storlek är självklart det som står i fokus. Men det är också viktigt att minnas allt det där bakom, som får verksamheten att funka. En av de mest avgörande faktorerna för att verksamheten ska kunna ge barnen trygghet är just ledarskapet. Förmågan att få ihop ett personallag som trivs med varandra även när krisen slår till, vare sig det handlar om ett elavbrott som gör att det inte går att laga mat till barnen just den dagen, eller om det handlar om att mer än halva personalstyrkan är sjuk. Att ha tilltro till att ledningen kommer att lösa situationen på bästa sätt. Solnas förskolor är fulla med fantastiska ledare, allt från förskollärare bland barnen ute på avdelningarna, till rektorer och förvaltning.

Tidningen du håller i har just tema ledarskap. Ha en trevlig läsning!

Anna Lassus
Ordförande i barn- och förskolenämnden

Foto: Plattform

Inskolning ger trygga barn och föräldrar

Ett barns första tid på förskolan är viktig. Under inskolningen byggs en trygg relation upp mellan barnet, föräldrarna och personalen.

Varje år börjar omkring tusen barn på någon av Solna stads förskolor. Alla barn är olika och varje inskolningsperiod är unik. Men avgörande för en lyckad inskolning är att barnet knyter an till pedagogerna. På Solna stads förskolor finns en lång erfarenhet av att skapa trygga relationer mellan barn och pedagoger. En annan viktig del under inskolningen är föräldrarnas roll.

– Många föräldrar känner oro inför inskolningen. Det är därför viktigt att föräldrarna känner att förskolan har en plan för inskolningen och vill att det ska bli bra för barnet, säger Caroline Ekman, biträdande rektor på förskolorna Igelbäcken, Järven och Ringen.

– Det är en stor sak att anförtra sitt barn till oss på förskolan.

Barnen viktiga förebilder

De äldre barnen på förskolan är viktiga under inskolningen. De föregår ofta med gott exempel och brukar visa de nya barnen hur det fungerar.

– Visst kan någon inskolning vara svår, men även de barnen älskar förskolan till slut och vill inte gå hem. Då känns det såklart extra bra och jag kan inte minnas att vi någonsin har misslyckats, säger Sofie Gunnarsson, biträdande rektor på förskolorna Dungen, Fantasia och Paprikan.

Förskola på finska i Hagalund

På Thors förskola i Hagalund erbjuder staden finsk-svensk förskoleverksamhet. Här får barn med finsk anknytning värdefull språkträning i vardagen.

Just nu går barn mellan ett och fem år på Haren, som är den finskspråkiga avdelningen på Thors förskola. Här talar pedagogerna både finska och svenska, med barn och vårdnadshavare.

– Hos oss får barnen allt som en förskola erbjuder fast på finska och med finsk kultur och traditioner, säger Salme Keski-Kohtamäki, förskollärare.

Det finska språket finns med i allt som händer under dagen, från sagor och sånger till prat om myror och blommor ute på gården. Dessutom uppmärksammas finska högtider, som självständighetsdagen i december.

– Det krävs mycket vardagsträning för att öva upp ett språk. Därför pratar vi finska så ofta som möjligt. Om barnen blandar med ord på svenska, så upprepar vi på finska. Även de yngsta barnen tar till sig de nya finska orden hela tiden, säger Salme Keski-Kohtamäki.

Under hösten kommer barnen att fortsätta följa allt spännande som händer ute i naturen, på den stora förskolegården och i Hagalund.

– Vi välkomnar fler barn till vår finska avdelning. Föräldrar får gärna kontakta oss för besök, säger Åsa Graveleij, rektor på Thors förskola.

Solna stad är ett finskt förvaltningsområde. Det betyder att du som är finsktalande har flera särskilda rättigheter, till exempel förskola på finska.

Salme Keski-Kohtamäki är förskollärare på Thors förskola.

Jessica Rådö är förskollärare på Råsundagårdens förskola.

Rutiner i förskolan är viktigt för nyanlända barn

Kriget i Ukraina har lett till att många barn har flytt från sina hem och därmed sina studie- och lekmiljöer. Solna har en lång erfarenhet av att ta emot nyanlända barn och stort fokus har legat på barns och elevers mående.

För nyanlända barn är det centralt att försöka skapa ett tryggt sammanhang och normalisera vardagen. Jessica Rådö är förskollärare på Råsundagårdens förskola och hon berättar att det därför är viktigt för de nyanlända barnen med rutiner och att personalen som möter dem är väl förberedda.

Vad är den största utmaningen med barn som har ett annat modersmål än svenska?

– Den största utmaningen är att kommunicera med barnet samt bygga en relation. En annan utmaning är att kommunicera med barnets vårdnadshavare.

Vi har ett inkluderande arbetssätt där vår målsättning är att barnet förstår oss, känner sig förstådd, trygg och sedd trots att barnet inte pratar samma språk som vi gör. Det är en utmaning i sig då alla barn är olika och har olika förmågor och förutsättningar.

Vilka hjälpmedel använder ni er av för att utveckla barnens språkinläring?

– Vår undervisning bygger på barnens behov och intressen. Det gäller att vi pedagoger är öppna i sinnet och använder vår kreativitet. Vi arbetar med olika uttrycksformer, som skapande, sång, dans och rörelse för att fånga barnens intresse. Det gör också det lättare att bygga relation med barnen. Sen arbetar vi för att barnen ska lära sig det talade språket, genom att vi pratar svenska och benämner saker. På avdelningarna har vi bilder på föremål, aktiviteter och även bildscheman med aktiviteter för att förenkla vardagen för barnen och för att de ska få en bild om vad som kommer att hända närmast.

Vi uppmuntrar vårdnadshavare att prata modersmålet med barnet. Om man har ett bra och utvecklat modersmål är förutsättningarna goda för att lära sig ett nytt språk.

Vad fungerar bäst?

– Det är viktigt med rutiner och tydlig struktur för barnets trygghet. Det är ofta de basala orden i rutinsituationerna som barnen lär sig först, som vatten, äta, kissa. Barn är fantastiska. De flesta lär sig språket fort och de lär av varandra i sociala sammanhang.

Hälsa och lärande i förskolan

Under läsåret har ett arbete påbörjats för att stärka förskolornas hälsofrämjande arbete. Efter en lyckad start planeras nu en fortsättning.

Två nyckelpersoner i arbetet har varit specialpedagogen Karin Synnerholm och skolpsykologen Fernanda Carvallo Wallner. Tillsammans med pedagoger och arbetsledare har de bland annat utvecklat strukturen kring barnhälso-teamen.

Pedagogerna har givits mer tid att reflektera kring den hälsorelaterade delen av yrkesrollen. De har också fått handledning och fortbildats inom exempelvis språkutveckling och barn som upplevt trauman, det senare med anledning av flyktmottagandet från Ukraina.

Arbetet har redan givit resultat och uppskattas av pedagogerna i de förskolor som har medverkat.

– Vi har varit supernöjda, både med handledningen av arbetslag och att specialpedagogen kan göra observationer i barngruppen. Nu kommer vi arbeta vidare med tydligare målsättningar och kompetensutveckling hos pedagogerna under nästa läsår, säger Jenny Hultgren, rektor för nio förskolor som har ingått i projektet.

Jenny Hultgren, förskolerektor i Solna stad.

Bibliotekets boktips

Solnas bibliotekarier tipsar om några böcker som gärna låter sig packas med i cykel- och picknickkorgar. Varför inte tajma utflykten med något av bibliotekets utomhusprogram? Det rullande cykelbiblioteket kommer till exempel att dyka upp på olika ställen under sommaren. Information hittar du på solna.se/bibliotek

Larson flyttar hemifrån

av Stefan Casta och Anna Lagerström för barn 0-3 år

Hönorna får nog av tuppen Larsons oväsen och kickar ut honom. En varm och humoristisk bok.

Vad gör alla djur på kvällen?

av Ester Roxberg och Hanna Albrektson för barn 1,5-3 år

Knack, knack! Vi öppnar dörrarna och tittar in hos djuren. Vad gör de innan de ska sova?

En hunddag

av Sara Gimbergsson för barn 2-6 år

Vem bestämmer när Ebbe och hunden ska på promenad? Rolig läsning om att leka rollspel.

Åtta små kattungar

av Ulf Nilsson och Lisen Adbåge för barn 3-5 år

Mimmis katt har fått ungar. Men först rymmer Missan och sedan de små. Hur ska det gå?

Kanske...

av Chris Haughton för barn 3-6 år

Färgstark bilderbok om att testa gränser. Favorit hos barn som vuxna. Utmärkt för högläsning.

Gränsen

av Maria Nilsson Thore för barn 3-6 år

En bilderbok om den kittlande lusten att överträda gränser och ifrågasätta de vuxnas regler.

Sen kom vintern

av Per Gustavsson för barn 4-6 år

Haren vaknar och upptäcker att pälsen har blivit alldeles vit. Ve och fasa! Haren som inte alls tycker om förändringar. Hur ska detta bli?

Upprustning av Solnas förskolegårdar

Under året kommer ett tjugotal förskolegårdar att rustas upp runt om i Solna.

I år ligger fokus bland annat på ny lekutrustning, renovering av utrustning, fallskydd, staket, förråd och nödvändig korrigerande av mark och dagvattenbrunnar.

Sara Mattison är fastighetsförvaltare och ansvarig för upprustningen av förskolegårdarna.

– Jag är väldigt glad över att få hjälpa till med upprustningen av förskolornas gårdar. Vi har fått stor respons och engagemang från våra hyresgäster, förskolorna.

Ett antal gårdar kommer även att få ytterligare belysning i syfte att skapa en tryggare plats under årets mörka dagar. Barn och vuxna vistas ute på gårdarna flera timmar varje dag. Därför kommer staden att sätta upp solskydd där det behövs för att skapa skuggiga platser att vistas och leka på.

Exempel på förskolor som rustas upp under året är Thors förskola, Hannebergs förskola och Gasellens förskola.

Gården på Thors förskola är en av de förskolegårdar som ska rustas upp.